

WPROWADZENIE

Singapur bez wątpienia stanowi jeden z jaśniejszych punktów na mapach współczesnej Azji. Szybko rozwijająca się metropolia dawno już otrząsnęła się ze skutków brytyjskiego panowania, stając się w pełni niezależnym graczem na arenie międzynarodowej. Osiągnięcie spektakularnego sukcesu zajęło temu miastu zaledwie kilka dziesięcioleci. Dziś Singapur przyciąga nie tylko tysiące inwestorów i biznesmenów, gotowych zapełnić sterylne pomieszczenia biurowców tłoczących się w centrum miasta, ale też miliony turystów, pragnących uszczknąć nieco ze sławy miasta, a przede wszystkim skorzystać z nieograniczonej oferty handlowej. Singapur, obok Hongkongu, stał się bowiem prawdziwą świątynią zakupów – przebogata oferta oraz obecność niemal wszystkim międzynarodowych marek sprawia, że nie ma rzeczy, której nie dałoby się tu dostać. Wraz ze światem galerii handlowych, ekskluzywnych butików oraz sklepów z elektroniką pojawiły w Singapurze tysiące restauracji, kawiarni i ulicznych stoisk, kuszących azjatyckimi specjami gotowymi zachwycić każdego smakosza.

Miasto oferuje jednak dużo więcej niż tylko nieograniczoną ofertę handlową. Znajdziemy w nim pasjonujące ślady po obecności Brytyjczyków – zabytkowe wiktoriańskie budynki, ekskluzywne hotele przyjmujące od dziesiątek lat w swych pokojach światowe sławy, czy wreszcie imponujące parki i botaniczny ogród. Tuż obok centrum finansowego, tętni życiem dzielnica chińska, utrzymana w dużej mierze w tradycyjnym stylu, pełna budynków pamiętających początki miasta. Nie sposób też nie zachwycić się imponującymi projektami światowej sławy architektów czy nowoczesną infrastrukturą komunikacyjną.

O oryginalności nowoczesnego Singapuru świadczy też fakt, że jest to miasto stworzone w dużej mierze przez jednego człowieka, rządzącego od kilku dziesięcioleci Lee Kuan Yew'a. Każdy metr i zaułek metropolii powstał zgodnie z jego szeroko zakrojonym planem. Potęgą gospodarczą Singapuru, stworzona w dużej mierze właśnie dzięki poczynaniom Lee Kuan Yewa, przyniosła mieszkańcom dobrobyt i wygodne życie, okupiona została jednak niezwykle restrykcyjnym prawem, ogra-

niczeniem wolności osobistej i ingerencją państwa w większość dziedzin życia. Odwiedzając miasto, chętnie goszczące turystów, mamy niepowtarzalną okazję zobaczyć i samemu ocenić skutki tego społecznego eksperymentu.

I. HISTORIA I KULTURA

Historia

Na poły mityczne roczniki malajskie przytaczają historię sumatrańskiego księcia z XIV w., który podczas polowania stanął oko w oko z bestią, jakiej nigdy w życiu nie widział. Zdarzyło się to na niewielkiej wyspie położonej na koniuszku Półwyspu Malajskiego. Księżę uznał spotkanie za znak i postanowił założyć w tym miejscu miasto. Nazwał je Singapuri – „siedziba lwa”, od malajskich słów *singa* – lew i *puri* – siedziba.

Nowoczesny Singapur narodził się pięć wieków później, kiedy stopę na tutejszej bagnistej ziemi postawił brytyjski gubernator Sumatry, przedstawiciel Kompanii Wschodnioindyjskiej, sir Thomas Stamford Raffles. Brytyjczycy, umacniający w tym czasie swoje wpływy w Indiach i rozwijający handel z Chinami, rozglądali się za dobrym portem dla kupieckiej floty, przy okazji pragnąc też osłabić pozycję Holendrów w regionie. Kiedy 28 stycznia 1819 roku, po spenetrowaniu kilku wysp w okolicy, Raffles dotarł do Singapuru, wiedział już że znalazł miejsce spełniające wszystkie podstawowe warunki: położone na szlaku dróg handlowych, posiadające naturalnie głęboki port oraz zasoby słodkiej wody i drewna do naprawy statków.

Choć Anglik dostrzegł i wykorzystał zalety wyspy, nie był jej odkrywcą. Ziemia znana była wśród żeglarzy znacznie wcześniej. Pierwsze wzmianki o Pu-luo-chung, „wyspie na końcu półwyspu” pojawiają się w tekście chińskim z III w. W XIV stuleciu., dzisiejsze centrum Singapuru zajmował ważny port, znany jako Temasek – „morskie miasto”, położony u ujścia rzeki o tej samej nazwie. Służył za miejsce przeładunku dla stat-